

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (обов'язкова)
ОСНОВИ БІЗНЕСУ
Обсяг освітнього компоненту (3/90)

Освітня програма «Маркетинг»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 «Маркетинг»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

*Викладач – Кочнова Ірина Валентинівна,
старший викладач.*

Контактна інформація:

- +380676122236;
- e-mail: igrair13@ukr.net;
- головний корпус, 281 аудиторія.

Час і місце проведення консультацій:

Консультації он-лайн за запитом на e-mail:
igrair13@ukr.net.

ОПИС КУРСУ

Вивчення теоретичних і практичних основ бізнесу і підприємництва – обов'язкова умова успішного функціонування країни за новими принципами господарювання, властивих ринковій економіці. Навчальна дисципліна «Основи бізнесу» спрямована на формування початкових навичок здобувачів вищої освіти у сфері бізнесу: від теоретичних основ ведення бізнесу до сучасних його особливостей в Україні та світі.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. **Мета курсу:** є формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і спеціальних знань про базові поняття щодо здійснення підприємницької діяльності в сучасних умовах.

2. **Компетентності та результати навчання,** формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

загальні компетентності:

- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

- ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

фахові компетентності:

- СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу;

- СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі;

- СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності;

результати навчання:

- РН1. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів провадження маркетингової діяльності;

- РН5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів;

- РН8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи бізнесу», як наукова, носить інтегративний характер і перебуває на стику деяких самостійних дисциплін, включаючи економічні, правові, й специфічні галузі знань, оскільки базується на попередніх знаннях із фундаментальних дисциплін. Здобувачі вищої освіти отримують теоретичні знання і практичні навички вироблення основоположних орієнтирів у підприємницькій діяльності, на набуття вмінь аналізувати ринкову інформацію та приймати економічно обґрунтовані рішення в умовах конкуренції та непередбачуваності очікуваних наслідків. Завершується вивчення дисципліни формуванням цілісного уявлення стосовно розвитку бізнесу в Україні.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1 Основи підприємницької діяльності		
1	Тема 1 «Підприємництво як вид господарювання», (2 год.)	Пр. № 1. «Підприємництво як вид господарювання», (2 год.)
2	Тема 2 «Економічна природа бізнесу і підприємництва», (2 год.)	Пр. № 2. «Економічна природа бізнесу і підприємництва», (2 год.)
3	Тема 3 «Типологія бізнесової та підприємницької діяльності», (2 год.)	Пр. № 3. «Типологія бізнесової та

		підприємницької діяльності», (2 год.)
4	Тема 4 «Види підприємств, їх організаційно-правові форми та напрями діяльності», (2 год.)	Пр. № 4. «Види підприємств, їх організаційно-правові форми та напрями діяльності», (2 год.)
Змістовий модуль 2 Практичні аспекти розвитку бізнесу		
5	Тема 5 «Технологія створення підприємства (власної справи).», (2 год.)	Пр. № 5. «Технологія створення підприємства (власної справи)», (2 год.)
6	Тема 6 «Бізнес-планування фірми: сутність, роль, методологічні основи, практика», (2 год.)	Пр. № 6. «Бізнес-планування фірми: сутність, роль, методологічні основи, практика», (2 год.)
7	Тема 7 «Підприємницький ризик», (2 год.)	Пр. № 7. «Підприємницький ризик», (2 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 2 – План самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Види СР	Кількість годин (СР+ консультивання)	Контрольні заходи
1	Підприємництво як вид господарювання.	Вивчення сутності та особливостей підприємництва.	6	Аудиторне опитування Тестування.
2	Економічна природа бізнесу і підприємництва.	Визначити економіко-теоретичні засади підприємництва та бізнесу.	6	Презентувати результати дослідження стану розвитку малого і середнього підприємництва в країнах світу.
3	Типологія бізнесової та підприємницької діяльності.	Вміти класифікувати підприємницьку діяльність за різними ознаками: за видом діяльності, формами власності, організаційно-правовими формами, метою діяльності, розміром тощо.	9	Презентація результатів: Виробниче, комерційне, посередницьке та фінансове підприємництво. (Приклади)
4	Види підприємств, їх організаційно-правові форми та напрями діяльності.	Вміння виділяти особливості різних напрямів діяльності за певними видами підприємництва.	6	Презентувати результати визначення пріоритетних видів підприємництва в Україні та світі.
5	Технологія створення підприємства (власної справи).	Знання функцій та принципів здійснення підприємництва, рушійних сил розвитку	4	Аудиторне опитування Тестування.

		підприємства.		
6	Бізнес-планування фірми: сутність, роль, методологічні основи, практика.	Обґрунтувати технологію та основні етапі заснування підприємницької справи (Бізнес-план).	6	Презентація: «Вибір та обґрунтування бізнес-ідеї пріоритетного напрямку підприємницької діяльності в сучасних умовах».
7	Підприємницький ризик	Визначити шляхи та методи зниження ризику у підприємницькій діяльності.	6	Аудиторне опитування. Тестування.
	Разом		62	

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Методичні вказівки до проведення семінарських та практичних занять з дисципліни «Основи бізнесу» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг», освітня програма (спеціалізація) Маркетинг ОС «Бакалавр» денної форми навчання Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. 31 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

2. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт з дисципліни «Основи бізнесу» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг», освітня програма (спеціалізація) Маркетинг ОС «Бакалавр» заочної форми навчання Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. 17 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

3. Методичні рекомендації до виконання самостійних робіт з дисципліни «Основи бізнесу» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг», освітня програма (спеціалізація) Маркетинг ОС «Бакалавр» для всіх форм навчання Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. 20 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

4. Кочнова І.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи бізнесу», спец. 075 «Маркетинг», 2020. 26 с. URL: <https://moodle.zp.edu.ua>

Літературні джерела:

Законодавчі та нормативні документи

1. Господарський кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція від 01.01.2023). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15.2>.

2. Податковий кодекс України. Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція від 24.02.2023). URL: <https://tax.gov.ua/nk/zminu>.

3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Закон від 15.05.2003 № 755-IV (редакція від 01.01.2021). Підприємство та основи бізнесу. Практикум 247 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

4. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>

5. Про підприємство. Закон від 07.02.1991 № 698- XII (Редакція від 11.02.2022). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.

6. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ від 30.09.2019 № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

Базова

1. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін. під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.

2. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М.О., 2018. 305 с.

3. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навч. посібник. 2021. 108 с.

4. Основи підприємництва: Підручник; Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.

5. Гаєвська Л. М., Марченко О. І. Підприємницька діяльність: підручник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 500 с.

6. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.

7. Карпенко Н.В. Маркетингова діяльність підприємств: сучасний зміст. К.: Центр учбової літератури, 2019. 252 с.

8. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 392 с.

Додаткова

1. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп. 2021. 454с.

2. Геммонд Р. Мистецтво роздрібно́ї торгівлі. Передові ідеї та стратегії від найуспішніших торгових компаній світу пер. з англ. Р. Ладохіної. К.: КМ-БУКС. 2019. 416 с.

3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 432 с.

4. Поведінка споживача: навчальний посібник Н.М. Бабко, О.В. Мандич, І.О. Севідова та ін. Харків: ХНТУСГ, 2020. 170 с.

5. Менеджмент стартап проектів: підручник. О.А. Гавриш, В.В. Дергачова, М.О. Кравченко, Н.І. Ситник, Ж.М. Жигалкевич, та ін; за заг. ред. О.А. Гавриша. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 337 с.

6. Чан Кім В., Моборн Рене Стратегія Блакитного океану. Як створити безхмарний ринковий простір і позбутися конкуренції. Х.: Клуб семейного досуга, 2018. 384 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів з дисципліни «Основи бізнесу», згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»¹ є:

- залік;
- поточне усне опитування;
- оцінка виконання практичних завдань;
- стандартизовані тести;
- реферати;

¹ Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінка виконання та захисту контрольної роботи (для студентів заочної форми навчання)
- інші види індивідуальних завдань;
- підсумковий контроль у формі заліку.

Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»², контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи бізнесу» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Основи бізнесу» є:

- відвідування лекційних та практичних занять;
- систематичність та активність роботи під час виконання практичних занять;
- виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
- виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
- участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

Для здобувачів вищої освіти *денного відділення* поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, ведення конспекту, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);
- робота на практичних заняттях (активність, участь в дискусіях, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль з дисципліни «Основи бізнесу» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи.

² Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2021. 41 с.

Протягом семестру студент проходить два рубіжних контролю по 2-м змістовним модулям, кожний з яких оцінюється за 100-бальною шкалою. Студент може отримати залікову оцінку по дисципліні за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

Під час контролю враховуються наступні види робіт:

- відвідування лекційних занять (всього 7 занять по 2 бали = 14 балів), відвідування лабораторних занять (всього 7 занять по 2 бали = 14 балів);
- наявність конспекту лекцій – до 20 балів;
- активність роботи студента на лабораторних заняттях оцінюється до 5 балів (всього 7 занять по 5 бали = 35 балів);
- самостійна робота – до 17 балів.

Індивідуальні науково-дослідні завдання:

- підготовка тез доповідей за тематикою розділів дисципліни, виступи на конференціях – 20 балів.

Якщо здобувач вищої освіти не склав залік за поточними результатами та результатами модульного контролю, залік виставляється за результатами оцінювання залікового білету. Контрольні питання до заліку здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» в Методичних вказівках з дисципліни: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Підсумкова оцінка визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному оцінюванні знань (модульний контроль)

Поточне тестування та самостійна робота										
Модуль 1					Модуль 2					
T1	T2	T3	Рубіжний контроль	сума	T4	T5	T6	T7	Рубіжний контроль	сума
20	20	20	40	100	10	10	10	10	60	100
(100+100)/2 = 100 (максимальна поточна оцінка)										

T 1, T 2, ..., T 7 – теми змістовного модуля

Контроль знань здобувачів вищої освіти заочного відділення здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи (максимально 40 балів). Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» у Методичних рекомендаціях з дисципліни: <https://moodle.zp.edu.ua>. Під час складання заліку студент відповідає письмово на два питання у заліковому білеті. За кожну правильну відповідь отримує 30 балів максимально. До залікової відомості заносяться результати в балах за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

ПОЛІТИКИ КУРСУ

- при вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

